

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Патофізіологія свійських тварин при незаразній патології

(факультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник: Надія Дмитренко, доцент кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин, кандидат ветеринарних наук, доцент

Полтава
2023

Назва навчальної дисципліни	Патофізіологія свійських тварин при незаразній патології
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова факультетська навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: к.вет.н., доцент Дмитренко Надія Іванівна Контакти: кабінет 20 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> anatomia_vet@ukr.net https://www.pdau.edu.ua/people/dmytrenko-nadiya-ivanivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність <i>Освітня програма</i>	211 Ветеринарна медицина <i>ОПП Ветеринарна медицина</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Фізіологія тварин, Анатомія свійських тварин, Цитологія, гістологія та ембріологія, Патологічна фізіологія.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок відносно особливостей перебігу патофізіологічних процесів у сільськогосподарських тварин за незаразної патології, закономірностей і механізмів виникнення, розвитку і завершення захворювань тварин, проявлення їх клінічних ознак.

Основні завдання навчальної дисципліни: оволодіння сучасними знаннями щодо протікання патофізіологічних процесів у сільськогосподарських тварин при незаразній патології.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Фахові:

ФК 1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.

ФК 2. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

Результати навчання:

РН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

РН 2. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

РН 3. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Номери і назви тем	Всього годин	у тому числі		
		Лекції, годин	Лабораторні, годин	Самостійна робота, год.
Тема № 1 Фактори зовнішнього середовища незаразної етіології і їх вплив на організм тварин.	14	2	2	10
Тема № 2 Патогенез порушення обміну речовин у свійських тварин.	14	2	2	10
Тема № 3. Патофізіологія мікроциркуляції, периферичного і системного кровообігу при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	16	2	4	10
Тема № 4. Патофізіологія печінки при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	16	2	4	10
Тема № 5 Патофізіологія органів травлення при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	16	2	4	10
Тема № 6. Патофізіологія нирок при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	14	2	2	10
Тема № 7. Патофізіологія системи органів дихання при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	14	2	2	10
Тема № 8 Патофізіологія ендокринної та нервової системи при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	16	2	4	10
За увесь навчальний курс	120	16	24	80

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Залік 6 семестр			
	Виконання лабораторних завдань	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи (доповідь з презентацією)	Всього
Залік (6 семестр)				
РН 1	9	15	13	37
РН 2	9	15	13	37
РН 3	6	10	10	26
Разом	24	40	36	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання лабораторних завдань та їх захист	Усний контроль	Виконання самостійної роботи	
Тема № 1 Фактори зовнішньогосередовища незаразної етіології і їх вплив на організм тварин.	2	5	4	11
Тема № 2 Патогенез порушенняобмінуречовин у свійських тварин.	2	5	4	11
Тема № 3. Патофізіологія мікроциркуляції, периферичного і системного кровообігу при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	4	5	4	13
Тема № 4.Патофізіологія печінки при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	4	5	4	13
Тема № 5 Патофізіологія органів травлення при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	4	5	5	14
Тема № 6. Патофізіологія нирок при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	2	5	5	12
Тема № 7. Патофізіологія системи органів дихання при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	2	5	5	12
Тема № 8 Патофізіологія ендокринної та нервової системи при хворобах незаразної етіології у свійських тварин.	4	5	5	14
Всього	24	40	36	100

Виконання завдань лабораторних занять (0-2, для тем 1, 2, 6, 7):

Бали	Здатність здобувача
0	не виконання завдань лабораторних занять
2	виконання завдань лабораторних занять

Виконання завдань лабораторних занять (0-4, для тем 3-5, 8):

Бали	Здатність здобувача
0	не виконання завдань лабораторних занять
4	виконання завдань лабораторних занять

Оцінювання теоретичних питань (усне опитування) (0-5):

Бали	Здатність здобувача
0	відповіді відсутні
1	Здобувач вищої освіти слабо знає і використовує термінологію ветеринарної медицини. Не вміє визначити суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. Не може самостійно встановити зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. Дає

	неправильні відповіді на поставлені питання.
2	Здобувач вищої освіти знає термінологію ветеринарної медицини. Допускає грубі неточності у визначенні суті фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. Не може встановити зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. Дає неправильні відповіді на поставлені питання, але володіє основними термінами і визначеннями з теми.
3	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі грамотно використовує термінологію ветеринарної медицини. Допускає неточності у визначенні суті фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. Може встановлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. Здобувач вищої освіти дає неповні відповіді на поставлені питання, недостатньо проаналізував і оцінив факти або події.
4	Здобувач вищої освіти знає і грамотно використовує термінологію ветеринарної медицини. Визначає суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. Установлює зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. Дає відповідь на всі питання, але ним допущені окремі неточності.
5	Здобувач вищої освіти знає і грамотно використовує термінологію ветеринарної медицини. Визначає суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. Установлює зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. Дає повну відповідь на поставлені питання, вміє диференціювати знання, повно аналізувати і оцінювати факти, прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень.

Виконання самостійної роботи (0-4, для тем №1-4):

Бали	Здатність здобувача
0	доповідь відсутня
2	здобувач представляє презентацію та доповідь з неточностями у викладенні інформації
3	здобувач представляє самостійно підготовлену презентацію, є незначні неточності у викладенні інформації
4	здобувач представляє самостійно підготовлену презентацію, чітко і лаконічно формулює доповідь

Виконання самостійної роботи (0-5, для тем №5-8):

Бали	Здатність здобувача
0	доповідь відсутня
2	здобувач представляє презентацію та доповідь з неточностями у викладенні інформації

4	здобувач представляє самостійно підготовлену презентацію, є незначні неточності у викладенні інформації
5	здобувач представляє самостійно підготовлену презентацію, чітко і лаконічно формулює доповідь

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120

Кількість кредитів – 4

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, Методичні розробки для проведення практичних занять, Методичні розробки для самостійної роботи, презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації.

Основні

- 1) Патологія тварин, А.Й.Мазуркевич, В.Т.Тарасевич, Дж. Клугі. Київ „Вища школа” 2000р.
- 2) Навчальний посібник для практичних робіт з патологічної фізіології тварин: для студентів факультету ветеринарної медицини, О.А. Порошинська, С.С. Шмаюн, В.І. Козій, М.П. Ніщенченко, Л.С. Стівбецька, А.А. Ємельяненко. Біла Церква, 2019.
- 3) Патологія тварин: Підручник. Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Данілов В.Б., Малюк М.О., Карповський В.І., Ковпак В.В. Київ Агроосвіта, 2013.

Допоміжні

- 4) Гломерулонефрит у домашніх котів. Монографія. Н. І. Дмитренко. Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2017.
- 5) Лихоманка: Методичні вказівки з патологічної фізіології тварин для студентів факультету ветеринарної медицини. В.І. Козій, М.П. Ніщепенко, С.С. Шмаюн, О.А. Порошинська, Л.С. Стовбецька, А.А. Ємельяненко. Біла Церква, 2019.
- 6) Запалення, патофізіологія крові і внутрішніх органів (методичні вказівки до проведення лабораторно-практичних занять і самостійної роботи студентів з патологічної фізіології тварин за кредитно-модульною технологією навчання). В.Л. Тарасевич, М.М. Саморай, М.П. Ніщепенко, Т.Б. Прокопшина, Т.В. Чернозуб. Біла Церква, 2008.

Інформаційні ресурси мережі інтернет

- 1) <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/756/patologichna-fiziologiya>
- 2) <https://www.youtube.com/watch?v=nghPSCaTMPg>
- 3) <http://studentus.net/book/85-patologichna-fiziologiya/35-413-rezistentnist.html>